

דף נתונים, עונת המסיק

אוקטובר 2012

עובדות

- כמעט מחצית (48%) מן האדמה החקלאית בשפ"כ משמשת למטעי זיתים ובהם כ-8 מיליוני עצים; רובם הגדול של המטעים הללו נמצאים בגדה המערבית.
- תעשיית שמן הזית מניבה 14% מן ההכנסה החקלאית בשפ"כ ותומכת במחייתן של כ-80,000 משפחות.
- מספר שערי הגדר הוגדל ב-2012 ל-73, אבל רובם הגדול (52) סגורים כל השנה, למעט עונת מסיק הזיתים, שבמהלכה הם פתוחים לשעות מוגבלות בלבד.
- בשנת 2011 נדחו 42% מן הבקשות להיתרי גישה למטעי זיתים הנמצאים בין הגדר לקו הירוק שהוגשו קודם לעונת המסיק, לעומת 39% ב-2010.
- [בגדה המערבית, בין ינואר למחצית אוקטובר 2012, מתנחלים השמידו או גרמו נזק ליותר מ-7,500 עצי זיתים בכעלות פלסטינית, נתון נמוך בכ-2,000 מן הנתון לתקופה המקבילה בשנת 2011.](#)
- רק אחת מ-612 התלונות ביחס למתקפות מתנחלים נגד עצים בכעלות פלסטינית שהארגון הלא ממשלתי הישראלי "יש דיין" עקב אחריהן מאז 2005 הביאה להגשת אישום נגד חשוד.
- ברצועת עזה, 7,300 דונמים של אדמה לאורך הגדר המפרידה בין עזה לישראל שעליהם היו נטועים בעבר עצי זית ישרו במהלך מבצעים צבאיים ישראליים.

- פלסטינים לעצי זיתים המצויים בקרבת 55 התנחלויות; במהלך תקופות אלו מוצבים חיילים ישראליים כדי לתמוך בגישת החקלאים לעציהם. כתוצאה מכך פחתו המתקפות על חקלאים, אבל השיטה אינה יעילה למניעת השחתתם של עצי זית ביתרת השנה.
- שיטה זו מענישה למעשה את החקלאים, משום שהיא מגבילה את הגישה שלהם, במקום לאכוף את שלטון החוק על מתנחלים אלימים. רובן הגדול של התלונות המוגשות למשטרת ישראל בגין אלימות מתנחלים נגד חקלאים פלסטינים ורכושם נסגרות בלא שיוגש כתב אישום.
- ברצועת עזה השמיד הצבא הישראלי בשנים האחרונות את רוב העצים הממוקמים בשטח שבטוח של 1.5 קילומטרים מן הגדר המפרידה בין עזה לישראל. חקלאים אינם יכולים, הלכה למעשה, לטעת עצים חדשים בשל הסיכון הגבוה שהצבא הישראלי ישמיד גם את הנטעים החדשים במהלך החדירות שהוא מבצע באופן שוטף, ומשום שהגישה לאזורים הללו מוגבלת ומסוכנת.
- ככוח הכובש, על ישראל למלא את מחויבותיה מתוקף המשפט הבינלאומי, להגן על אזרחים פלסטינים ועל רכוש פלסטיני. עליה להבטיח הן גישה בטוחה ונטולת הפרעות של חקלאים פלסטינים לאדמותיהם החקלאיות בכל השנה, והן אחריות של מי שאחראים למתקפות על גופם ורכושם של חקלאים פלסטינים.

- עבור פלסטינים, מסיק הזיתים השנתי הוא אירוע כלכלי, חברתי ותרבותי מרכזי. קהילות שבכעלותן מטעי זיתים הממוקמים בין הגדר לקו הירוק, בקרבת התנחלויות בגדה המערבית ולאורך הגדר סביב רצועת עזה מתמודדות עם אתגרים חמורים במאמציהן לתחזק את יבולי הזיתים שלהן ולמסוק אותם, עובדה הפוגעת בתורה במחיית תושביהן ומגבירה את פגיעותם.
- מאלפי פלסטינים נמנעים היתרי גישה למטעי הזיתים שלהם הממוקמים בין הגדר לקו הירוק, בין אם "מסיבות ביטחוניות" או משום שאינם מסוגלים לעמוד בדרישה הישראלית להוכיח "קשר לאדמה". יחד עם זאת, במהלך עונת המסיק עצמות יותר בקשות בחיוב מאשר במשך יתר השנה.
- על בעלי היתרים להשתמש ב"שערים חקלאיים" הבנויים לאורך הגדר, שרובם פתוחים רק לפרקי זמן מוגבלים מאוד במהלך המסיק השנתי. משטר מגביל זה מונע מחקלאים לבצע פעולות תחזוקה שיש לבצען כל השנה, כמו חריש, גיזום ודישון, ועובדה זו בתורה פוגעת הן באיכות היבול והן בכמותו.
- אלימות מתנחלים מהווה אתגר רציני עבור חקלאים פלסטינים רבים. עקרו, הרעילו, הציתו בכעלות פלסטינית. ביקשו ליישם שיטה לימים ספורים בשנה את גישתם של חקלאים מתנחלים השחיתו, או מסקו עצי זית הרשויות הישראליות שמטרתה להגביל את גישתם של חקלאים

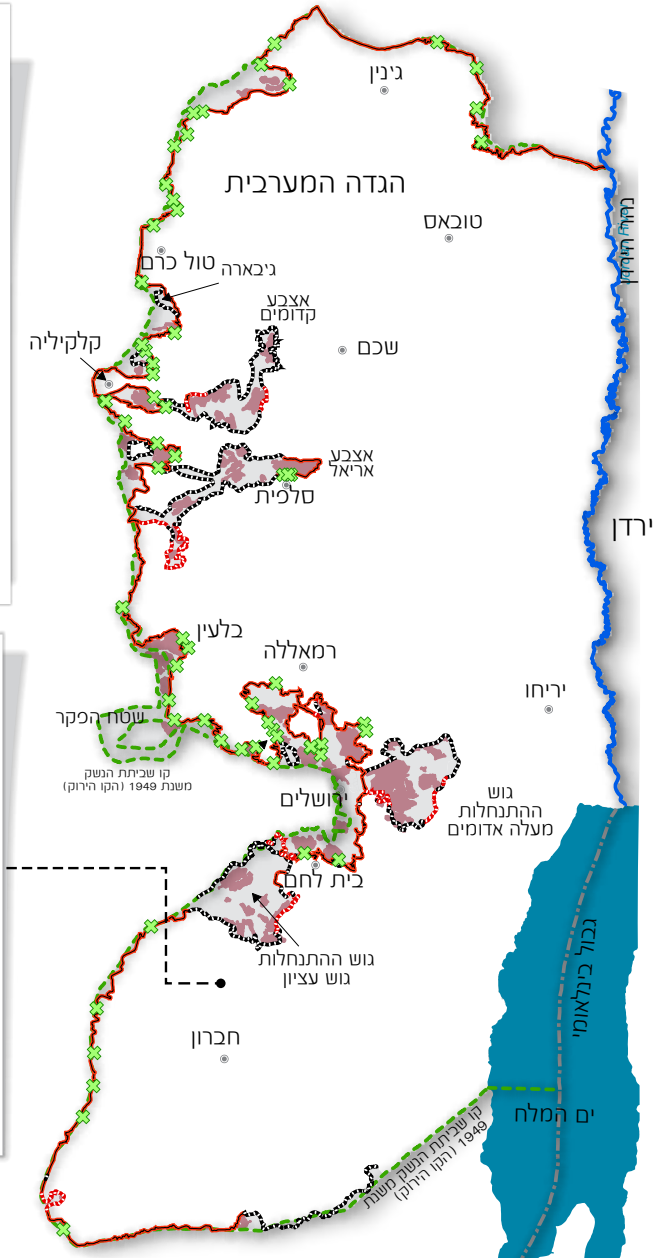
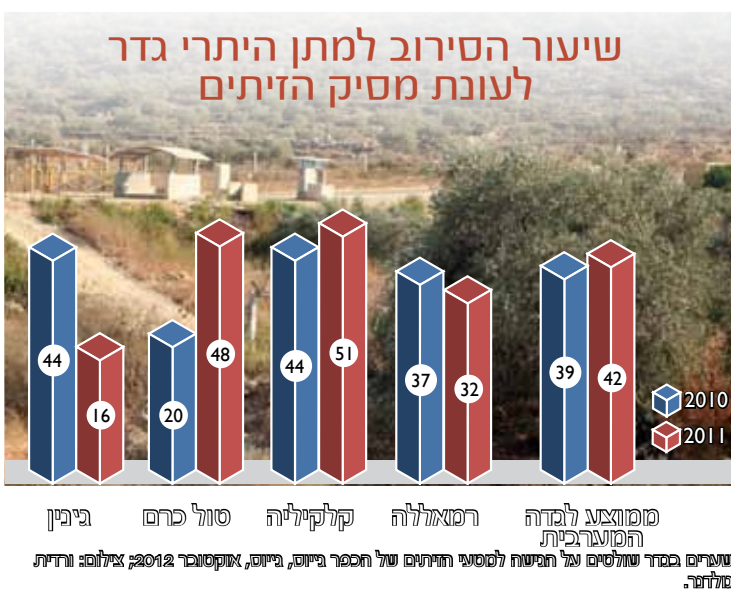

עונת המסיק בשפ"כ

אוקטובר 2012

שיעור הסירוב למתן היתרי גדר לעונת מסיק הזיתים

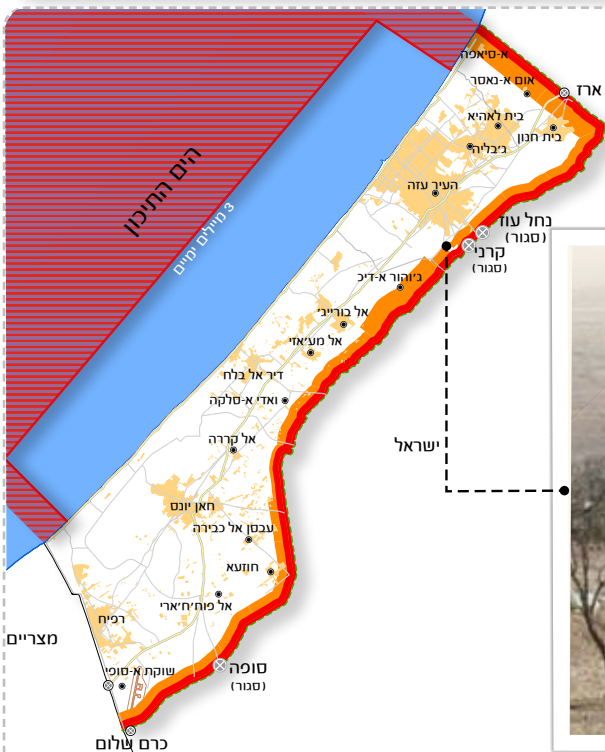

הגדר בגדה המערבית

— בנויה
- - - מתוכננת
 התנחלויות
x שערים חקלאיים

מטעי זיתים מאחורי הגדרות האלקטרוניות של התנחלויות

בדומה ליותר מ-50 התנחלויות אחרות, הגבולות החיצוניים של התנחלות כרמי צור תוחמים יותר מ-100 דונמים של אדמה בבעלות פרטית שאותה מעבדים פלסטינים. את הגישה לשטח זה מגביל משטר "תיאום מוקדם" הפוגע ביכולתם של הפלסטינים להתפרנס מחקלאות.

אזורים שהגישה אליהם מוגבלת

הצבא הישראלי השמיד בשנים האחרונות את רובם הגדול של עצי הזית שהיו קיימים בשטחים במרחק של עד 1.5 ק"מ מהגדר. חקלאים נמנעים משתילת נטיעות חדשות באזורים אלה בשל החדירות ליישור אדמה המתבצעות מדי שבוע, והסיכון שייפגעו מיריות אזהרה אם יתקרבו לאזור.

